

Nr 11.

Av herr Johansson i Stockholm m. fl., om upphävande av Sveriges anslutning till den s. k. Parisorganisationen (OEEC).

Sveriges anslutning till den s. k. Parisorganisationen (OEEC) motiverades bl. a. med att Marshallplanen skulle främja välstånd och höjd levnadsstandard. Så har ej blivit fallet. I stället kan det konstateras, att motsatsen inträffat. Den ekonomiska politiken har i samtliga Marshallländer likriktats på ett sätt, som inneburit sänkt levnadsstandard för de breda lagren. Särskilt utvecklingen under 1949 har visat, att Marshallplanen, i stället för att skydda de anslutna länderna mot arbetslöshet, medfört, att de krissymtom, som sedan något år äro för handen i USA, spritts till ett stort antal västeuropeiska länder. Redan av detta skäl synes det av vikt, att riksdagen beredes tillfälle att ta vårt lands medlemskap i OEEC under omprövning.

För bedömandet av denna fråga bör bl. a. följande uppmärksammas:

1. I motsats till den s. k. Myrdalskommissionen (ECE), som upprättats av FN och omsluter samtliga europeiska länder utom Spanien, omfattar OEEC endast en del av Europa och är närmast att betrakta som ett *splittringsorgan*.

2. I motsats till ECE, som utfört ett betydelsefullt arbete på olika områden, t. ex. i fråga om produktion resp. fördelning av fossila bränslen, har OEEC ej kunnat uppvisa några nämnvärda resultat till gagn för de anslutna länderna eller deras invånare.

3. Upprättandet av OEEC har i hög grad försvårat handelsförbindelserna öst—väst, vilket är ett livsvillkor för Europas ekonomiska tillfrisknande. Härigenom, och genom att medlemsstaterna av OEEC anmodats att företrädesvis göra affärer med varandra, fördjupas den ekonomiska splittringen mellan öst och väst, till skada främst för de konjunktur känsliga västeuropeiska länderna.

4. I samtliga »Marshallländer», Sverige inbegripet, har den ekonomiska politiken likriktats i syfte att söka befästa det kapitalistiska ekonomiska systemet. Priset härför erlägges av de breda lagren i form av sänkt levnadsstandard (lönestopp, prisstegringar, skärpt skattetryck). Den sänkning av de breda lagrens köpkraft, som följer härav, accentuerar jämte avgränsningen från de östeuropeiska marknaderna konjunkturförsämringar och arbetslöshet. Dessa tendenser äro för handen i alla Marshallländer och ha innevarande vinter börjat göra sig gällande också i vårt land. Av ett betänkande från internationella arbetsorganisationen framgår, att arbetslösheten

i 5 »Marshalländer» (Danmark, Belgien, Frankrike, Schweiz och Västtyskland) från juli 1948 till juli 1949 ökade från cirka 900 000 till cirka 1,7 milj. personer. Det är liktydigt med att arbetslösheten i dessa länder fördubblats under Marshallplanens första år.

5. I fråga om de dollarbelopp, som utanordnades av Marshalladministrationen (ECA), synes OEEC ej ha några som helst beslutsmässiga befogenheter. Detta har bl. a. vållat Sverige svårigheter vid beräkandet av importvolymen etc. För budgetåret 1949/50 anhöll Sverige om ett dollartillskott på cirka 70 milj. dollars. Sedan en rundlig tid förflutit tillstyrkte de amerikanska administratörerna ett belopp på 54 milj. dollars, dvs. 16 miljoner mindre än vad Sverige begärt. Vid den slutliga fördelningen skedde en ytterligare nedprutning till 48 milj. dollars. En annan sida av denna sak är, att av de s. k. dragningsrätter, genom vilka det erhållna beloppet återbetalas, komma ej mindre än 13,7 milj. dollars på Grekland, Turkiet och Portugal. Det innebär, att Sverige genom medlemskapet i OEEC tvingas upprätthålla och utvidga handelsförbindelser med fascistiska stater, samtidigt som handeln på de krisfria marknaderna i östra Europa försvåras.

6. Medlemskapet i OEEC innebär vidare, för att citera ett uttalande av f. chefen för Marshalldelegationen i Sverige, John H. F. Haskell, »mindre suveränitet och större inbördes beroende i ekonomiskt avseende» (föredrag i Göteborg den 3/5 1949).

I ett interpellationssvar under höstriksdagen 1949 belyste handelsministern dessa faror:

»Att varor upptagits på frilista innebär i detta fall att våra myndigheter skola vara förpliktade utfärda importlicenser utan begränsning och utan saklig prövning.» (Vår kursivering).

Handelsministern säger vidare:

»Uppenbarligen är det icke för den skull säkert att de enligt parisbeslutet vidtagna åtgärderna på varje punkt skola visa sig nyttiga och väl avvägda med hänsyn till det enskilda landets intressen. Hur det härvidlag för Sveriges del kommer att te sig kan naturligtvis i åtskilliga fall bli beroende av utformningen av motsvarande åtgärder i länder, med vilka vi ha ett livligare handelsutbyte. Det har icke varit möjligt att i större utsträckning göra vårt ställningstagande avhängigt av andra staters beslut...»

Han förutser också som följd härav en ökad import, som kan nedsätta landets betalningsförmåga. Detta innebär, att andra än de svenska intressena tillåtas öva ett i viss utsträckning avgörande inflytande över rent svenska angelägenheter.

Det hela innebär vidare, att förutom det betydande inflytande, som Marshallplanen tillförsäkrar USA i europeiska angelägenheter, råka de små medlemsstaterna i beroendeställning också till de större inom OEEC, framför allt till England. Englands livliga intresse för frilistning av importen i olika Marshalländer, inte minst de skandinaviska, kommer utan tvivel att

stärka både den brittiska och den amerikanska industriens ställning på dessa länders marknader på många inhemska små- och medelstora företagens bekostnad, varigenom för handen varande kris- och arbetslöshets-symtom skulle accentueras ytterligare.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställa undertecknade,

att riksdagen beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Sverige i enlighet med artikel 27 i konventionen angående europeiskt samarbete av den 8 maj 1948 uppsäger konventionens tillämpning på Sverige.

Stockholm i januari 1950.

Gustav Johansson.

H. Hagberg.

Fritjof Lager.

O. F. Persson.